

RUSIJA

PROFIL EMITIVNOG TRŽIŠTA - IZDANJE 2015.

OPĆI PODACI O TRŽIŠTU

Službeni naziv: Ruska Federacija.

Državno uređenje: federalna država s republikanskom formom uprave.

Glavni grad: Moskva (12.166.000 stanovnika).

Veći gradovi: Sankt Peterburg (4.993.000), Novosibirsk (1.497.000), Jekaterinburg (1.379.000), Nižni Novgorod (1.212.000), Samara (1.164.000), Ufa (1.007.719), Volgograd (1.018.790), Krasnojarsk (1.017.226).

Površina: 17.098.242 km².

Broj stanovnika: 142.423.773.

Službeni jezik: ruski.

Vjerska pripadnost: pravoslavci 15 – 20 %, muslimani 10 – 15 %, ostali kršćani 2 %.

Stopa rasta stanovništva: - 0,04 %.

Gustoća naseljenosti: 8,4 stanovnik/km² (74 % stanovništva živi u gradovima).

Valuta: Rb (rublja).

POLITIČKO UREĐENJE

Prema Ustavu iz 1993. Rusija je federacija s predsjedničkim sustavom vlasti. Administrativno je podijeljena na 89 saveznih jedinica: 21 republiku, šest pokrajina, 50 područja, dva savezna grada (Moskva i Sankt Peterburg), jedno autonomno područje i devet autonomnih okruga (avtonomnyj okrug). Sve savezne jedinice svrstane su u sedam saveznih okruga koji su subjekti federacije, na čelu su im izaslanici koje imenuje predsjednik federalne države. Primarna im je zadaća nadzor primjene saveznog zakonodavstva u saveznim jedinicama.

Zakonodavnu vlast ima Savezna skupština (Federal'noe sobranie) koju čine dva doma: Državna Duma (Gosudarstvennaja дума) i Vijeće federacije (Sovet federacii). Duma ima 450 zastupnika koje biraju građani izravno na općim izborima na mandat od četiri godine. Kandidirati se mogu svi ruski državljani s navršenom 21 godinom života. Vijeće federacije ima 178 zastupnika koje biraju zakonodavna i izvršna tijela saveznih jedinica za razdoblje od četiri godine.

Izvršnu vlast ima Vlada koja se sastoji od predsjednika vlade kojeg imenuje predsjednik države uz suglasnost Dume te zamjenika predsjednika i saveznih ministara koje imenuje predsjednik države na prijedlog predsjednika vlade. Predsjednik države ima pravo predsjedanja

radom vlade te odlučuje o njezinu raspuštanju. Najvažnije ovlasti savezne vlade su izrada i upravljanje državnim proračunom te osiguranje provođenja odluka na cjelokupnom teritoriju savezne države.

Na čelu države je predsjednik federacije koji je i vrhovni zapovjednik oružanih snaga; biran je na mandat od četiri godine na općim, tajnim i izravnim izborima, a može biti biran dva puta uzastopno. Kandidat za predsjednika mora biti ruski državljani stariji od 35 godina koji je u zemlji boravio najmanje deset godina. Predsjednik zastupa državu u zemlji i inozemstvu, štiti njezino jedinstvo i neovisnost, osigurava djelovanje tijela vlasti na svim razinama i definira ciljeve vanjske i unutarnje politike. Parlamentu predlaže kandidate za suce Vrhovnog i Ustavnog suda te državnog odvjetnika. Predsjednik ima pravo zakonodavne inicijative, može raspustiti Dumu i raspisati referendum.

Posljednji parlamentarni izbori održani su u prosincu 2011., a za predsjednika vlade imenovan je Dmitrij Medvedev. Na posljednjim predsjedničkim izborima održanim u ožujku 2012. na šestogodišnji mandat izabran je Vladimir Putin.

Rusija je članica Europske ekonomske zone (EEA), Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD), Svjetske

trgovinske organizacije (WTO) i Međunarodnog monetarnog fonda (MMF).

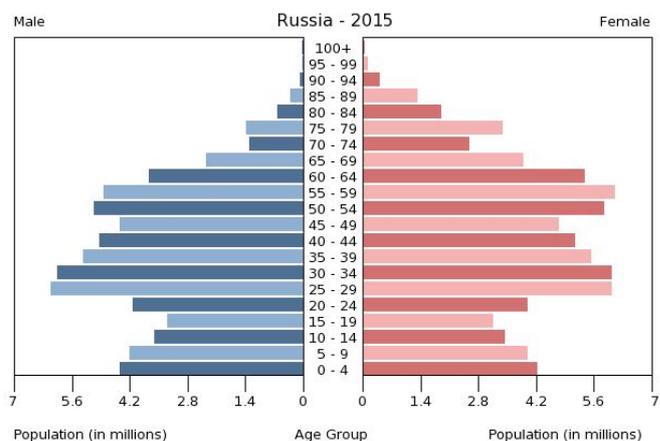
STANOVNIŠTVO

Etničke skupine: Rusi 77,7 %, Tatari 3,7 %, Ukrajinci 1,4 %, Baškirci 1,1 %, Čuvaši 1 %, Čečeni 1 %, ostali 10,2 %, neopredijeljeni 3,9 %.

Dobna struktura

0–14 godina – 16,68 % (12.204.992 muškaraca / 11.556.764 žena)
 15–24 godine – 10,15 % (7.393.188 muškaraca / 7.064.060 žena)
 25–54 godine – 45,54 % (31.779.688 muškaraca / 33.086.346 žena)
 55–64 godine – 14,01 % (8.545.371 muškaraca / 11.409.076 žena)
 65 i više godina – 13,61 % (5.978.578 muškaraca / 13.405.710 žena)

Očekivana životna dob: 70,47 godina (64,7 godina za muškarce; 76,57 godina za žene).

OPĆE KARAKTERISTIKE GOSPODARSTVA

Posljednjih nekoliko godina rusko gospodarstvo se usporava. Osnovni uzroci usporavanja leže u njegovoj strukturi (niska produktivnost i nizak rast investicija), dok model rasta utemeljen na rastu prihoda od izvoza energenata više ne funkcionira.

Neprovođenje potrebnih reformi i zadržavanje sirovina (nafta, plin, žitarice) kao glavnog izvoznog proizvoda, u kombinaciji s reakcijom na vanjsko-političke poteze, imali su u 2015. vrlo negativan učinak na rusko gospodarstvo.

Restriktivne mjere prema Rusiji zemalja EU, SAD-a i još nekoliko država kao i ruske protumjere u kombinaciji s

naglim padom cijena nafte na svjetskom tržištu u drugoj polovini 2015. prouzročile su drastičan pad ruske rublje krajem 2014. i početkom 2015., snažan pad gospodarstva u 2015., pad industrijske proizvodnje, recesiju i visoku stopu inflacije.

U 2016. osim cijena energenata, produljenja sankcija i ruskih protumjera, na rusko gospodarstvo sigurno će negativno utjecati i otežati njegov oporavak te pridonijeti nastavku izolacije aktivno uključivanje u rat u Siriji, zaoštavanje odnosa s Turskom te suspenzija Ugovora o slobodnoj trgovini s Ukrajinom.

Makroekonomski pokazatelji

	2013.	2014.	2015.*	2016.*	2017.*
BDP, tekuće cijene (mlrd. eura)	1,563	1,399	1,245	1,314	1,410
BDP po stanovniku (eura)	10.947	9.820	8.764	9.274	9.982
Realni rast BDP-a (%)	1,3	0,6	-3,6	0,6	2,3
Opseg izvozne robe (promjena u %)	2,008	0,095	4,666	3,290	2,884
Opseg uvozne robe (promjena u %)	3,434	-7,133	-30,225	-3,693	5,742
Inflacija (%)	6,76	7,82	15,78	8,63	7,25

	2013.	2014.	2015.*	2016.*	2017.*
Nezaposlenost (%)	5,5	5,2	5,9	6,5	6,0
Prosječna godišnja neto plaća (euro)		4.100			

Izvor: IMF, Eurostat, EUI. (*) procjena

MEDIJI I OGLAŠAVANJE NA TRŽIŠTU

Dnevne novine

RB	Dnevne novine
1	Komersant
2	Izvestija
3	Vedemosti
4	Puska gazeta
5	Komsomoljska Pravda
6	Moskovski komsomolec
7	Novaja Gazeta
8	Argumenti i Fakti
9	Nezavisna Gazeta
10	Gazeta RBK

TV

RB	TV kanal
1	Lifenews
2	Rusija 24
3	NTB
4	Prvi kanal
5	Rusija 1
6	RENTV
7	Dožd
8	RT
9	Zvezda
10	TV Centar

Časopisi

RB	Časopisi
1	Forbes
2	Star Hit
3	Snob
4	Profil
5	Ekspert
6	The New Times
7	Oganjok
8	Tatler
9	Komersant
10	GQ

Radio

RB	Promjena mjesta na top listi	Radio postaja
1	+ 1	Ruska služba novosti
2	- 1	Eho Moskve
3	0	Radio Sloboda
4	novo	Govori Moskva
5	- 1	Komersant FM
6	0	Business FM
7	+ 1	Majak
8	- 1	Vesti FM

2014. GODINA

PROFIL EMITIVNOG TURISTIČKOG TRŽIŠTA

Ukupan broj stanovnika koji su otputovali na odmor

U 2014., 17.611.569 ruskih građana (oko 12,5 % ukupnog broja stanovnika) putovalo je izvan granica Ruske Federacije, što je za 4 % manje nego 2013.

Broj stanovnika koji su na odmor otputovali u inozemstvo/odmor proveli u vlastitoj zemlji

Za 2014. nemamo službenu informaciju o broju ruskih turista koji su se odmarali u Rusiji.

Redoslijed omiljenih destinacija

Omiljene destinacije ruskih turista u 2014.: Turska (3.278.405), Egipat (2.565.726), Grčka (1.016.083), Španjolska (982.256), Tajland (933.759), Njemačka (820.096), Kina (766.306), Italija (747.379), Ujedinjeni Arapski Emirati (597.373), Cipar (549.177) i Bugarska (497.661).

Omjer organizirani/individualni promet za omiljene destinacije

Ruski turisti koji su putovali u omiljene destinacije (Turska, Egipat...) putovali su organizirano (više od 85 %).

Komparativne prednosti/nedostaci omiljenih destinacija s gledišta organizatora putovanja i gostiju

S gledišta organizatora putovanja, komparativne prednosti destinacija masovnog turizma (Turska i Egipat) su: bezvizni režim (ili vize na aerodromima u destinacijama), *all inclusive* ponuda hotela, niske cijene smještajnih kapaciteta i dugačka sezona kupanja.

S gledišta gostiju, osnovna prednost tih destinacija je niska cijena *all inclusive* aranžmana, bezvizni režim i charter letovi iz regija.

Vrsta prijevoza koju su turisti preferirali prilikom odlaska na godišnji odmor

S obzirom na udaljenost i veličinu Rusije od vodećih turističkih destinacija, vodeći je avionski prijevoz.

Način organiziranja odmora/bukiranja koji su turisti preferirali prilikom odlaska na godišnji odmor

Nastavno na trend da je većina turista putovala organizirano, prilikom organiziranja odmora birali su agencije i organizatore putovanja.

Preferencije turista s obzirom na vrstu smještaja

Većina turista birala je jeftinije *all inclusive* hotele u Turskoj, Egiptu i ostalim ruskim top destinacijama. Nemamo točnu informaciju, ali većina ruskih turista boravilo je u hotelima.

Razrada tržišta s obzirom na motiv putovanja

Jedina službena informacija kojom raspolažemo je podjela putovanja na turizam i poslovna putovanja koja osciliraju od destinacije do destinacije. Ovisno od turističke destinacije taj omjer se mijenja od 5,95 do 15,85 % u korist turističkih putovanja.

Prosječan budžet/potrošnja po putovanju

Prosječna budžet ruskog turista iznosio je oko 1.500 USD po osobi za odmor u trajanju od deset dana.

Pregled organizatora putovanja na tržištu u 2014.

Godina 2014. bila je početak promjena na ruskom emitivnom tržištu. Veliki organizatori putovanja (Niva, Labirint, Versa, Intajer, Solvex, Jurnij Krest...), od kojih su mnogi radili s hrvatskim destinacijama, bankrotirali su i slika tržišta postupno se počela mijenjati. Glavne pozicije zadržali su organizatori putovanja s međunarodnim pedigreeom (TUI Rusija, Coral, TEZ, Pegas, Intourist, Anex Tour) te jaki ruski organizatori putovanja (Biblio Globus, Natalie Tours). Od specijalista za hrvatske destinacije, jedini ozbiljni organizatori putovanja ostali su Paks, Vand i Ruski Ekspres.

Pregled organizatora putovanja na tržištu

RB	Organizator putovanja	Osoba / Funkcija	Kontakt (telefon, fax, mail, internetska stranica)	Komentar
1	Sunrise Tour		www.sunrise-tour.ru	Specijalizirani za Tursku, a rade i Tajland, Egipat i Europu.
2	HTK Inturist	Ismail Bolukbasi / Deputy General Director-Commercial Director	ismail@ntk-intourist.ru www.ntk-intourist.ru	Kupio ih je Thomas Cook i rade sve destinacije koje su interesantne ruskim turistima s fokusom na Egipat, Grčku i Tursku.
	NTK-Intourist LLC Moscow	Kurkova Elena / Head of the Croatia, Montenegro & UAE Destinations	tel: +7 (495) 933-55-77 ext.30721 fax: +7 (495) 933-55-61 e-mail:kurkova@ntk-intourist.ru www.anextour.com	
3	Anex Tour Leningradski Prospekt, 80/66 (Baltijskaja, 15), Moskva	Oguzhan Celikpazu	oguzhan.celikpazu@anextour.com	U 2015. slavili 17 godina postojanja. Radili su sa 1,5 milijuna turista i 15 % tržišta.
		Remzi Giray	tel: +7 495 799 92 92 fax: +7 495 799 92 59 remzi.giray@anextour.com	
		Oksana Zubanova	tel: +7 495 799 92 92 fax: +7 495 799 92 59 oksana.zubanova@anextour.com	
4	Biblio Globus	Balandina Anastasia / Head of Croatia Destination	tel: +8-495-504-25-55 fax: +8-495-504-25-00 1535 a.balandina@bgoperator.com www.bgoperator.ru/	Više od 2,5 milijuna turista. Specijalizirali su Tursku, Egipat, Tajland itd. Rade s niskim cijenama i na veliki promet.
5	Natalie Tours		tel: +7925-035-5795 biryukova.ekaterina@natalie-tours.ru byvaltseva.m@natalie-tours.ru www.natalie-tours.ru	Rade sa svim destinacijama.
6	Sunmar Tour		www.sunmar.ru	

RB	Organizator putovanja	Osoba / Funkcija	Kontakt (telefon, fax, mail, internetska stranica)	Komentar
7	TUI – TT Travel 5, Viktorenko str., BC Victory Plaza, Moscow	Veronika Fatina / Senior Product Manager	tel: +7-495-780-9002 veronika.fatina@tui.ru www.tui.ru	Dio su TUI Grupe i rade sa svim destinacijama koje su interesantne ruskim turistima. Fokus im je na velike destinacije kao što su Turska, Egipat, Tajland, Grčka itd.
		Ekaterina Pashkina / Product Manager	tel: +7-495-660-5-66 ekaterina.pashkina@tui.ru www.tui.ru	
		Anastasia Ignatova / Late Trading Manager Croatia	tel: +7-495-660-5-66 Anastasia.ignatova@tui.ru www.tui.ru	
		Olga Mikhnevich / Head of MICE department	tel: +7 (495) 926-45-42 olga.mikhnevich@tui.ru www.tui.ru	
		Olga Malikova / Head of PR and Advertising Department	tel: +7-495-926-4545 fax: +7-985-807-0915 olga.malikova@tui.ru www.tui.ru	
		Valeria Smagina / Head of PR and Advertising Department	tel: +7 (495) 926-45-42 fax: +7 (495) 937-66-07 valeria.smagina@tui.ru www.tui.ru	
8	Coral Travel Moscow	Lyudmila Vtorova / Head of Destinations Department	tel: +7 495 232 32 21 fax: +7 495 232 92 00 lyudmila.vtorova@coral.ru www.coral.ru	Rade na tržištu više od 20 godina i nude letove iz 38 gradova Ruske Federacije. Promet im je oko 3 milijuna turista.
9	Tez Tour		www.tez-tour.com	Veliki TO koji radi s velikim destinacijama kao što su Turska, Egipat, Tajland, Grčka, Španjolska itd.
10	Pegas Touristik		www.pegast.ru	

UDJEL TRŽIŠTA U UKUPNOM HRVATSKOM TURISTIČKOM REZULTATU – 2014.

Omjer organiziranih i individualnih dolazaka u Hrvatsku

Omjer je na strani organiziranih dolazaka i naša procjena je da se radi o omjeru 80:20 u korist organiziranih dolazaka.

Zastupljenost Hrvatske u programima organizatora putovanja

Godina 2014. je druga godina pada broja dolazaka ruskih turista u Hrvatsku zbog uvođenja viznog režima za ruske turiste u 2013. Jedan od ključnih događaja koji je obilježio 2014. je početak ratnih događanja na istoku Ukrajine i pripajanje Krima Ruskoj Federaciji koja su uzrokovala sankcije zapadnih zemalja Rusiji. Posljedično je došlo do pada vrijednosti ruske valute i smanjenja kupovne moći ruskih građana što se negativno odrazilo i na turistička putovanja građana.

Opseg organiziranog prometa

Zbog niza stečajeva u 2013. i 2014. velikih organizatora putovanja koji su radili s hrvatskim destinacijama te zbog promjene cjelokupne slike tržišta koja se desila zbog geopolitičkih i ekonomskih promjena u Rusiji, broj organizatora putovanja u Hrvatsku drastično se smanjio zajedno s ukupnim brojem turista koji su posjetili Hrvatsku. TUI Rusija, Biblioglobus, Paks, Ruski Ekspres i Vand osnovni su organizatori putovanja koji su u 2014. ostvarili promet prema Hrvatskoj.

Prednosti/nedostaci hrvatske turističke ponude s gledišta organizatora putovanja

Prednosti su prirodne ljepote i čisto more, dok su nedostaci visoke cijene (u odnosu na omiljene ruske destinacije), vizni režim, nedostatak *all inclusive* ponude, cijena vezana uz euro, avansna plaćanja ili garancije prema hotelima, prazno za puno fiksno rezerviranje i nedostatak marketinških aktivnosti.

Razrada dolazaka po regijama Hrvatske

Na Istru se odnosi 65 % dolazaka, dok je ostatak raspoređen na ostale dijelove obale i vrlo mali postotak na kontinent.

Način prijevoza korišten prilikom dolaska u Hrvatsku

Zrakoplovni čarteri

Osnovni način prijevoza korišten prilikom dolaska u Hrvatsku su čarteri koji su za Pulu letjeli iz Moskve. Također, sezonski letovi za Pulu, Split i Dubrovnik nositelji su određenog dijela prometa. Zbog smanjenja broja gostiju iz Rusije u 2013. i 2014., smanjen je i broj čarter letova i njihovih rotacija. Također je u cijelosti iz ponude nestao program čarter letova iz ruskih regija.

Aviokompanija	Letovi	Polazište – odredište
Aeroflot	redovan	Msk - Zagreb
	sezonski	Msk - Split
Ural Airlines	sezonski	Msk - Pula
	sezonski	Msk - Pula
S7 Sibir	sezonski	Msk - Split
	sezonski	Msk -Dubrovnik
Transaero/Biblioglobus	čarter	Msk - Pula
		Msk - Split
		Msk -Dubrovnik

Aviokompanija	Letovi	Polazište – odredište
TUI flight - Metrojet (Kolavia)/TUI	čarter	Msk - Pula Msk - Split
Yamal/Labirint	čarter	Msk-Pula
Yamal/Versa	čarter	Spb-Pula

Autobuseri

Zanemariv način transporta.

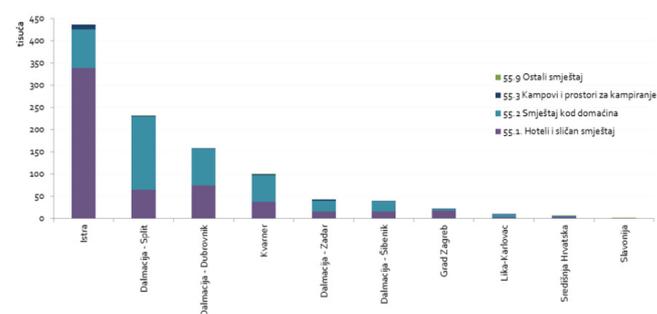
Prednosti i nedostaci hrvatske turističke ponude s gledišta individualnih gostiju

Oko 20 % ruskih turista putovali su kao individualni gosti direktno iz Rusije ili iz neke od drugih europskih destinacija. Neki su putovali automobilima, a neki avionskim prijevozom. Zbog dobre cestovne povezanosti hrvatskih turističkih destinacija te zbog (za ruske turiste) malih udaljenosti između destinacija, isti su mogli u kratkom vremenu obići različite lokacije, što je velika prednost Hrvatske.

Vrsta smještaja koju su turisti koristili u Hrvatskoj

U većini slučajeva hoteli, a u manjoj mjeri privatni smještaj.

Noćenja ruskih turista prema vrstama smještaja i klasterima - 2014.

Dodatni sadržaji/aktivnosti koje gosti u Hrvatskoj najčešće koriste; kojima su zadovoljni, a koje smatraju nedostatnima ili neadekvatnima

Ruski gosti poznati su po korištenju dodatnih sadržaja (izleta, ručkova i večera u restoranima, sportskih aktivnosti). Naša eno-gastronomska ponuda jedan je od aduta naše ponude, dok je nedostatak noćnog života (na određenim lokacijama) nešto na čemu bi se trebalo poraditi.

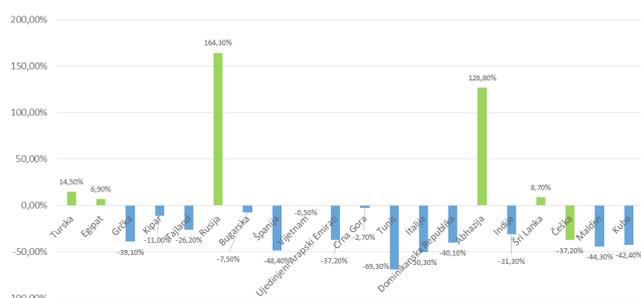
2015. GODINA

PROFIL EMITIVNOG TURISTIČKOG TRŽIŠTA

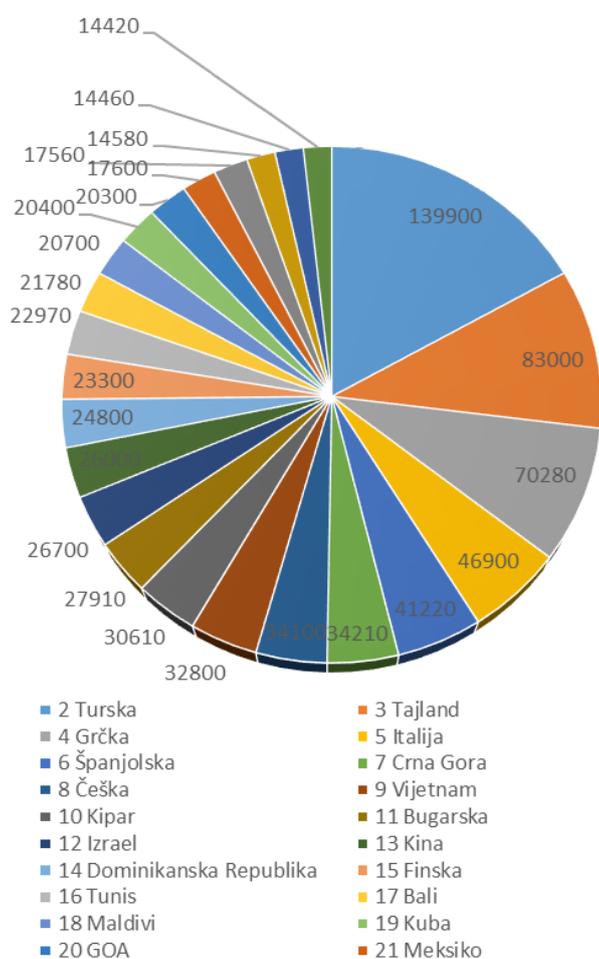
Tempo upita za 25 najviše traženih destinacija ruskih turista

Upiti na portalu Tophotels 01/05 - 30/09/2015

Top 25 upita po destinacijama 2015. - Google

Procjena ukupnih odlazaka na godišnji odmor u inozemstvo u 2015. (usporedba s 2014.) – analiza emitivnog potencijala tržišta

S obzirom da još nema službenih statistika za 2015., procjenjuje se da je ukupan broj turista koji su putovali izvan granica Ruske Federacije oko 11 milijuna, što je oko 30 % manje nego u 2014. Iako je to veliki pad broja ruskih turista u ne ruskim turističkim destinacijama, za Hrvatsku je Rusija i dalje ogroman i neiskorišten turistički potencijal, posebice nakon svih promjena u turističkom sektoru u 2015. Zbog političkih razloga obustavljena je prodaja turističkih aranžmana u Turskoj, a zbog sigurnosnih u Egiptu. Imajući u vidu da su to bile top ruske turističke destinacije, nesumnjivo Hrvatska može privući dio turista koji su ranije putovali u Tursku i Egipat. Kako se radi o gotovo šest milijuna ruskih turista koji su svoj godišnji odmor provodili u te dvije destinacije u 2014. pa gotovo isto toliko u 2015., Hrvatska bi i s 5 % od svih njih mogla ostvariti najbolji rezultat u posljednjih 25 godina.

Redoslijed omiljenih destinacija – procjena za sezonu 2015.

Omiljene destinacije ruskih turista bile su: Turska (3,5 milijuna), Egipat (2,7 milijuna), Grčka (1,5 milijuna), Španjolska (520.000), Italija (510.000), Njemačka (480.000), Cipar (360.000), Bugarska (350.000), Tajland (340.000), Kina (300.000) i Ujedinjeni Arapski Emirati (250.000).

Razlozi (eventualne) promjene u redosljediu omiljenih destinacija

Evidentno je da su osim Turske, Egipta i Grčke sve ostale destinacije ostvarile puno manje prometa nego u 2014. Osnovni razlog bio je pad vrijednosti ruske rublje i smanjenje kupovne moći ruskih građana. Daleke destinacije (Tajland, Sri Lanka, Maldivi...) postale su preskupe, a isto je i s destinacijama koje su čvrsto bile vezane uz cijene u eurima i američkim dolarima. Strategijom *all Inclusive*, čarter letovima i liberalnim viznim (ili bezviznim) režimom, top tri destinacije za ruske turiste uspjele su zadržati svoje liderske pozicije i tamponirati ekonomske nedaće ruskih građana. Na njihovu žalost, zbog političke i sigurnosne situacije, koncem 2015. Turska i Egipat zatvorene su za ruske turiste i ruske agente do daljnjega.

Ukupan pregled organizatora putovanja na tržištu

Glavne pozicije u 2015. zadržali su organizatori putovanja s međunarodnim pedigreeom (TUI Rusija, Coral, TEZ,

Pegas, Intourist, Anex Tour) te jaki ruski organizatori putovanja (Biblio Globus, Natalie Tours, PAC Group, Vedi). Od specijalista za hrvatske destinacije, jedini ozbiljni organizatori putovanja ostali su Paks, Vand i Ruski Ekspres. Zbog političkih napetosti između Rusije i Turske (što je i rezultiralo prekidom ekonomske i turističke suradnje između tih dviju zemalja), koncem 2015. svi organizatori putovanja s turskim korijenima ili turskim vlasničkim kapitalom (Coral, Pegas, TEZ, Anex...) izbrisani su iz Jedinstvenog registra ruskih organizatori putovanja, no kroz svoje sestrinske kompanije nastavili su raditi. Bitno je napomenuti da je većina regionalnih organizatora putovanja tijekom 2014. i 2015. nestala s tržišta.

Novi organizatori putovanja na tržištu koji su počeli raditi s hrvatskim destinacijama 2014./2015.

- Darim vam mir (DVM Tour)
- Globus Tour Novosibirsk
- Pac Group

Pregled zrakoplovne povezanosti

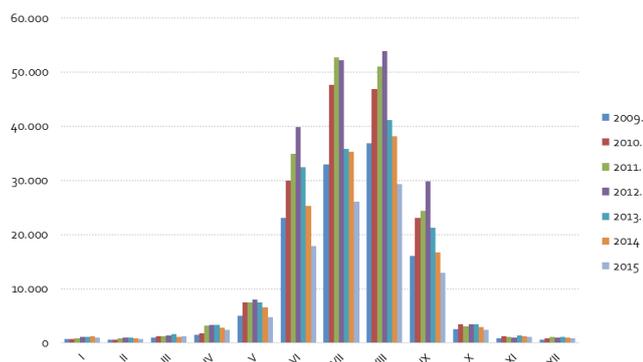
Aviokompanija	Letovi	Polazište – odredište	Početak – kraj letenja	Frekvencije
Aeroflot	redovan	Msk - Zagreb	3. 3. - 25. 10.	1,2,3,4,5,6,7
	sezonski	Msk - Split	1. 6. - 4. 10.	1,2,3,4,5,7
Ural Airlines	sezonski	Msk - Pula	6. 6. - 26. 9.	7
S7 Sibir	sezonski	Msk - Pula	30. 5. - 20. 9.	1,3,6,7
	sezonski	Msk - Split	7. 6. - 20. 9.	3,7
	sezonski	Msk -Dubrovnik	6. 6. - 19. 9.	6
Transaero/Biblioglobus	čarter	Msk - Pula	6. 6. - 5. 9.	6
Nord star/TUI	čarter	Msk - Pula	siječanj - rujanj	3,6

UDJEL TRŽIŠTA U UKUPNOM HRVATSKOM TURISTIČKOM REZULTATU – 2015.

RUSIJA	Dolasci			Noćenja		
		indeks	1990.=100		indeks	1990.=100
1990. (SSSR)	95.829		100	382.419		100
1991. (SSSR)	8.998	9	9	48.133	13	13
1992. (SSSR)	7.099	79	7	38.630	80	10
1993.	10.399	146	11	77.808	201	20
1994.	13.216	127	14	93.278	120	24
1995.	7.652	58	8	37.985	41	10
1996.	12.000	157	13	76.000	200	20
1997.	17.286	144	18	128.759	169	34
1998.	18.516	107	19	150.510	117	39
1999.	9.001	49	9	51.793	34	14
2000.	28.414	316	30	227.555	439	60
2001.	46.238	163	48	406.744	179	106
2002.	55.479	120	58	503.822	124	132
2003.	56.972	103	59	510.098	101	133
2004.	67.696	119	71	605.285	119	158
2005.	80.335	119	84	695.201	115	182
2006.	108.672	135	113	936.639	135	245
2007.	157.259	145	164	1.288.828	138	337
2008.	175.135	111	183	1.446.776	112	378
2009.	121.971	70	127	1.051.991	73	275
2010.	164.999	135	172	1.375.981	131	360
2011.	182.203	110	190	1.497.751	109	392
2012.	196.308	108	205	1.577.872	105	413
2013.	151.087	77	158	1.221.603	77	319
2014.	133.391	88	139	1.044.878	86	273
2015.	101.444	76	106	739.731	71	193

Izvor: DZS

Dolasci i noćenja ruskih turista po mjesecima, razdoblje 2009. - 2015.

Aktualni imidž Hrvatske

Prema rezultatima u proteklih desetak godina, Hrvatska nije iskoristila sve svoje potencijale na ruskom tržištu, a posebice tijekom bezviznog režima koji je imala s Ruskom Federacijom do 2012. Upravo stoga Hrvatska je za ruske turiste, ali i za ruske agencije i organizatore putovanja, gotovo marginalna destinacija. Od oko 11 milijuna ruskih turista u 2015., samo je 113.000 posjetilo Hrvatsku (1% od ukupnog broja ruskih turista koji su putovali izvan granica Rusije), što je za naše potencijale premalo.

Broj dolazaka i noćenja ostvarenih u Hrvatskoj

Do 2012. Hrvatska bilježi mali, ali stabilan rast gotovo svake godine. Uvođenjem viza za ruske građane 2013. prvi put suočeni smo s ozbiljnim padom broja ruskih turista u Hrvatskoj. I u sljedećim godinama bilježimo pad koji je izazvan ne samo viznim režimom već i cjelokupnom negativnom situacijom na ruskom tržištu. Konflikt na istoku Ukrajine, aneksija Krima i nakon toga sankcije zapadnih zemalja koje su posredno izazvale ekonomsku krizu u zemlji i pad kupovne moći stanovništva, bili su pokretači ukupnog pada broja ruskih turista u ne ruske destinacije.

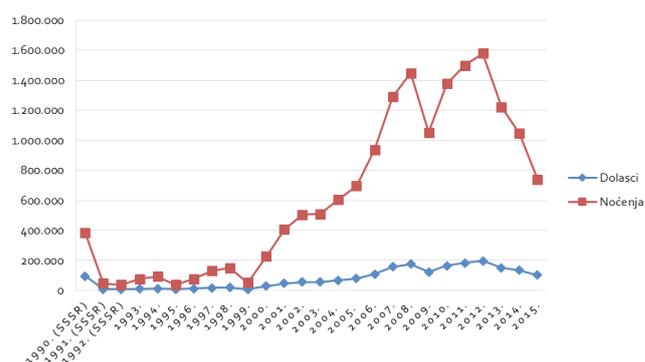
Omjer organiziranih i individualnih dolazaka u Hrvatskoj

Prema dostupnim podacima, u 2015. omjer organiziranih i individualnih dolazaka iz Rusije u Hrvatsku malo se promijenio u odnosu na 2014. u korist individualnih dolazaka. Razlog tome su bankroti određenog broja velikih i srednjih organizatora putovanja tijekom 2014. i 2015., što je izazvalo određeni strah među turistima.

Zastupljenost Hrvatske u programima organizatora putovanja

Nakon dvije godine pada broja turističkih putovanja iz

Dolasci ruskih turista po mjesecima, razdoblje 1990. - 2015.

Rusije u Hrvatsku, isti je trend nastavljen i 2015. Kao rezultat nestabilne ekonomske i političke situacije na emitivnom tržištu te zbog smanjenja potrošačke moći, a uslijed opće gospodarske situacije u Rusiji, Hrvatska, kao i niz drugih destinacija doživjele su daljnji pad turističkog prometa iz Rusije. Hrvatska čini tek 1% ukupnog broja ruskih turista i jasno je da osim nekoliko usko specijaliziranih agencija, niti kod jednog ozbiljnog organizatora putovanja naša zastupljenost u njihovim programima nije velika. Osnovna slika glavnih organizatora putovanja iz 2014. nije se značajno promijenila u odnosu na 2015., osim što su ispali ranije navedeni organizatori putovanja koji su do početka sezone 2014. završili u stečaju.

TOP Croatia

- TT-Travel (TUI)
- Biblio Globus
- Paks
- Russian Express – West
- Vand Voyage

Zrakoplovni čarteri

U 2015. čarter programe prodavali su TUI i Biblio Globus i to samo iz Moskve za Pulu. I jedan i drugi imali su četiri rotacije mjesečno, dok su ostali manji organizatori putovanja i agencije kupovali blokove mjesta.

Autobuseri

Zanemariv način prijevoza.

Individualni promet

Prema procjenama radi se o oko 30% ukupnog prometa.

2016. GODINA

TURISTIČKA SEZONA 2016. – OPĆI POKAZATELJI

Preliminarna procjena ukupnih odlazaka na godišnji odmor u inozemstvo

Prema procjenama ATOR-a (Udruženja ruskih organizatora putovanja), u 2016. se očekuje daljnji pad broja ruskih turista izvan granica Rusije. Za sada nitko ne daje konkretne informacije, ali neslužbeno se govori o padu od oko 20 % u odnosu na 2015.

Preliminarna procjena redosljeda omiljenih destinacija

Zbog radikalnih promjena koje su se dogodile koncem 2015., kompletna slika vezana uz omiljene destinacije u potpunosti će se promijeniti. Zbog političkih i sigurnosnih razloga, dvije vodeće destinacije (Turska i Egipat) uopće nisu u prodaji i niti jedan organizator putovanja ili agent ne prodaje aranžmane ovih zemalja. Evidentno je da će

se ove godine top lista destinacija u cijelosti promijeniti. Uz Grčku, Cipar, Izrael te niz drugih destinacija koje se pokušavaju nametnuti kao zamjenske destinacije Turskoj i Egiptu putem agresivne marketinške kampanje i ponude *all inclusive* aranžmana, već drugu godinu zaredom aktivno se reklamiraju i ruske turističke ljetne destinacije (Krim i Soči). Kako će izgledati top lista destinacija ove godine, doista je nezahvalno procjenjivati s obzirom da se politička i ekonomska situacija u Rusiji mijenja gotovo na dnevnoj bazi.

Prognoze organizatora putovanja

Kako je već ranije rečeno, Turska, Egipat i Tunis su *out*, Rusija je *in*, a i niz drugih europskih destinacija bi mogao profitirati na ovoj nesvakidašnjoj situaciji.

Pregled zrakoplovne povezanosti

Aviokompanija	Letovi	Polazište – odredište	Početak – kraj letenja	Frekvencije
Aeroflot	redovan	Msk - Zagreb	27. 3. - 31. 10.	1,2,3,4,5,6,7 1,3,5,7
	sezonski	Msk - Split	1. 6. - 2. 10.	1,2,3,4,5,6,7
Ural Airlines	sezonski	Msk - Pula		
	sezonski	Msk - Pula	1. 6. - 18. 9.	1,3,5,7
S7 Sibir	sezonski	Msk - Split	5. 6. - 18. 9.	4,7
	sezonski	Msk -Dubrovnik	2. 6. - 18. 9.	4,6,7
	sezonski/čarter	Msk - Split		pet puta tjedno
Red wings/ Paks TO	sezonski/čarter	Msk-Pula		sedam puta tjedno
	sezonski/čarter	Msk -Dubrovnik		sedam puta tjedno
	čarter	Msk - Pula		
Biblioglobus TO	čarter	Msk - Pula		
Croatia Airlines	sezonski	St. Petersburg - Zagreb		

TURISTIČKA SEZONA 2016. – HRVATSKA

Okvirna procjena ukupnog broja dolazaka i noćenja

Na osnovu preliminarnih razgovora s organizatorima putovanja i agencijama koje već godinama rade s hrvatskim destinacijama, ova godina bi mogla biti jedna od najboljih za hrvatski turizam. Neslužbene procjene agenata i organizatora putovanja kreću se od 30 do 50 % rasta prometa u odnosu na 2015., a neke su procjene još optimističnije. Imajući u vidu da ruski organizatori putovanja traže zamjenske destinacije za svoje turiste te da se Hrvatsku spremaju otvoriti i organizatori putovanja koji ranije kategorički nisu radili s hrvatskim destinacijama, smatramo da bi ova sezona, ukoliko hrvatski partneri budu korektni, doista mogla biti povijesna za rusko-hrvatski turistički sektor.

Najave zastupljenost Hrvatske u programima organizatora putovanja

Od početka 2016. sve je više organizatora putovanja koji se interesiraju za hrvatske destinacije. Važno je napomenuti da je i sve više onih koji nikada ranije nisu radili s Hrvatskom, a ove godine intenzivno traže partnere u Hrvatskoj. Kako je velik broj turista koji su ranije putovali u Tursku i Egipat također u traženju nove destinacija, za očekivati je da će se jedan dio odlučiti za Hrvatsku.

Novi organizatori putovanja na tržištu koji počinju raditi s Hrvatskom

- Coral Travel
- Vedi Tour Group
- Spectrum Travel
- Natalie Tours

Mjere koje bi u 2016. trebalo poduzeti prema mišljenju organizatora putovanja

S obzirom na situaciju na ruskom emitivnom tržištu koja u svakom pogledu ide na ruku Hrvatskoj, hrvatskim destinacijama i našem turističkom sektoru, mišljenje je organizatora putovanja da bi Hrvatska trebala više sredstava investirati u marketing i promociju naših destinacija i proizvoda te „omekšati“ vizni režim (u granicama zakona). Također, potrebno je putem raznih potpora motivirati organizatore putovanja te je iznimno bitno da im hrvatski hoteli daju korektne uvjete (npr. poslovanje bez bankarskih garancija, bez *fixeva* prazno za puno itd.), odnosno da ih se izjednači s renomiranim europskim organizatorima putovanja.